

Samanhald gevur styrki

Oddagrein

ÚRSLITIÐ av verkfallinum er aftur eitt prógv um, at samanahld gevur styrki. Um øll hesi 21 fakfeløgini á almenna arbeiðsmarknaðinum ikki høvdu staðið saman, høvdu tey neyvan vunnið tað, sum tey gjørdur.

TAD er einki at taka seg aftur í, at limirnir í fakfeløgum - øll tey í almennum starvi - kunnu vera nøgd við úrslitið. Og hetta høvdu tey ikki fingið, um teir ikki so dyggiliga tóku undir við tiltøkum hjá fakfeløgum.

SUMMI eru helst ónøgd við, at tey fáa einki afturat lónini í ár, men landsstýrið hevur nú áðannað, at tey í almennum starvi eiga tey 8,5 prosentini, sum lónin varð lækkað í 1993.

BARA spell, at landsstýrið skuldi hava so langa tíð at áðanna hetta, tí øll onnur her á landi - eisini politikarar og stovnsleikarar - høvdu ta fatan, at lónirnar skuldu uppafur, tá avtalaða skeiðið var runnið.

MEN landsstýrið segði nei, og lögmaður fór so vítt sum at siga, at her var einki at rafla um. Leggja vit hesa stóðu landsstýrisins sum grund - eins og fyrra semingsuppskotið, sum ikki gav fakfeløgum eitt reytt oyra - so vunnu fakfeløgini so dyggiliga.

UMFRAMT, at tey vunnu prinsippmálið um tey 8,5 prosentini, fáa limirnir lónarhækking í 1996 og 1997 eins og triggjar frídagar. Afturimóti kann sigast, at orðingin um tey írestandi prosentini er veik. Men borðið hevur fangað og landsstýrið sleppur ikki úttan um hesi rættindini hjá fakfeløgum.

HARAFTURAT skal viðmerkjast, at fakfeløgini hava ikki bara kravt. Tey hava eisini vist stórsinni við ikki at krevja lónarískoyti í ár. Men tá tað er sagt, so rokna tey við - eins og øll onnur - at landsstýrið fer at lækka skattaokið.

MINKAR skattatrygð ikki fara eisini nógv fólk at rýma av landinum í ár, tí hetta orkar eingin meira. Harafturat verður helst neyðugt at hækka rentufrádráttin fyri sethúsálan, tí avtalurnar í sethúsaloysnini eru langt frá nógv góðar til at fólk klára at sita í sínum húsum.

HETTA verkfallið hjá teimum í almennum stórvum var tí eisini eitt neyðarróp til politikararnar um, at nakað má gerast, so tað aftur verður livandi her á landi. Sum stóðan er, fella fólk í fátt. Fólk hava mist áræði, virkisfýsni og eingin fer at vada nakað.

HØVDU almennu fakfeløgini slakað í prinsippmálinum, er heilt greitt, at privatu arbeiðskeypararnir næsta ár fóru at krevja somu lónarlækking fyri arbeiðarar og handverkarar við teirri grundgeving, at kostnaðarstigið er ov høgt.

FØROYSKIR lónararbeiðarar hava í fleiri ár vist hóg, og tað, at lónin ikki er hækkað í fleiri ár, er í sjálvum sær ein lónarlækking, so hetta hevur heilt greitt ávirkað kostnaðarstigið rætta vegin. Tí hava lónararbeiðarnir gjørt sitt ikast til betri kappingarferi.

Fólk fegnast um, at verkfallið er av, og samráðingarnavndin hevur rós uppiborið fyri at hava megnað at fáa øll 21 fakfeløgini gjøgnum hasar truplu samráðingarnar. Og serliga eigur formaðurin í Starvsmannafelagnum, Jákup Danielsen, at fáa eitt herðaklapp.

Sosialurin

Sverre Midjord, tingmaður um komandi landsfund:

Uppgerð neyðug í javnaðarflokkinum

Tað verður neyðugt við eini uppgerð innanflokks í javnaðarflokkinum, tá landsfundur verður hildin í næstum. Hetta verður eisini ein uppgerð við tann politikk, sum flokkurin hevur ført. Flokkurin má so eisini gera upp við danska javnaðarflokkin og gera bart mótvegis fólkatvingingum, at vit ikki longur fara at lýða harraboð.

M.a. hetta skrivar Sverre Midjord, tingmaður javnaðarflokksins í Suðri.

Landsfundur javnaðarflokksins nærkast í hvørjum og eingin ivi man vera um tað, at hesin fundurin verður ein av okkara mest avgerandi í nógvum mátar. Tað verður ikki bara uppgerðin innanflokks, sum í veruleikanum er sjálgjörd, tað verður eisini ein uppgerð við tann politikk, sum flokkurin hevur ført nú í mong ár, ein politikk, sum hevur verið langt av leið frá tí kós, sum tey, ið lögdu rygg til, tá flokkurin varð stovnaður, tá tað kravdist mansdirvi at viðurkenna, at ein var javnaðarlímur, og tey, sum stóðu sterkast og støðfast á hesum grundarlagi, tað vóru fyrst og fremst tær, sum skuldu umsita tað lítla, sum tá var at vinna, men tá á stóð, tá stóðu fiskagenturnar stunnar og tær keyptu við uppspærdum pengum í 1936 síni egnu arbeiðsplass, tey vendu ikki flokkinum bakið, sjálvt um ikki alt gekk eftir vild.

Teir trupulleikar, sum vit nú hava, eru sjálgjördir orsakað av tí stórheit, sum flokkurin visti við tí stórvalsigri, sum vit finga og sum flokkurin, og sjálvið iðroknar, ikki dugdu at gera brúk av, tey í álitið, sum flokkurin tá fekk, misbrúkt, tí í staðin fyri at fara undir at føra veruligan arbeiðara- og fiskimannapolitikk, so varð farið hin vegin. Tann rættvísisskudul, sum okkara fiskimenn finga fyri teirra stríð og strev, tað sum ber øllum samfelagnum uppi, í staðin fyri at bøta um hesi víður-skipti, so varð her skorið at beini, og í staðin fyri tann stuðul, sum gav arbeiði, so settu vit á stovn eina arbeiðsloysisskipan, sum í hvussu so er eftir minni meting ikki gevur tað, sum stuðulin til skip og okkara fiskimenn gav. Vit avtoftaðu tey arbeiðsplass, sum vóru, og skattur og avgjöld komu í kjalarvørinum av okkara skeivt fërða politikk. Okkara besta fólk flytur til onnur lond og harvið gerast okkara fiskimenn, sum úttan iva eru teir bestu, teir gerast okkara konkurrentar. Og hetta er

Sverre Midjord: Javnaðarflokkurin má gera upp við fortíðina og vanda aftur til røturnar.

sjálgjört og nakað skal gerast við hesi víðurskipti, um vit ikki skulu heilt koll-sigla.

Úrslitinum av okkara fërða politikk blóðir flokkurin fyri í dag. Flokkurin missir atkvøður, er heilt við at missa tófæsting og tað er einki lögð í tí. Hartil kom so tann nýggja fylkingin, har fakfelleisliðarar settu sær fyr, at nú skuldu teir vanda gongdini. Tað lagna við hesum er, at hesir nýggju politikarar eru teir somu, sum hava verið ráðgevarar hjá javnaðarflokkinum. So heilt úttan ábyrgd av tí politikk, sum javnaðarflokkurin hevur ført, kunu tey ikki siga seg. Men nú tey hava stovnað nýggjan flokk, so halda tey sera vera leys av tí, sum er farið fram.

Men so lætt er tað bara ikki, at taka lut í politikk er at royna at finna loysnir øllum samfelagnum at gagna. Tí mugu í hvussu so er vit, sum eru í javnaðarflokkinum, gera upp við okkum sjálgv og leggja ein politikk, sum aftur fer at geva áliti flokkinum og at flokkurin aftur fer at føra arbeiðarapolitikk. Eitt tað fyrsta, sum má gerast er, at vit gera upp við danska javnaðarflokkin og gera bart, eisini yvir fyri danska fólkatvingingum, at vit ikki longur fara at lýða harraboð, tí tað hevur okk-

ini vóru um ikki rentufri, so at tað rentugjald, sum er uml. 250 milliónir, tað kundi verið niðurfyrst, so at teir pengarnir kundu verið brúktir at lætta um skattin, at givið ein betri fiskapris, at givið okkara fiskimenn, teimum sum bera okkara samfelagi uppi, ein betri fiskapris. Um hetta var við, so kundu vit sagt, at vit vóru viðgjörd sum ein partur av danska ríkinum.

Teir dansku politikarar, sum í dag ráða fyri borgum, eru greiðir yvir at tann danski statskassin er tann stóri vinnarin av einum út-píndum føroyskum samfelag.

Føroyingar sjálvi hava tikið ábyrgd av fërða politikkinum, men enn eru tað danskir embætismenn, sum seta út í kortið. Hjalanda-umsiting við lit.

Javnaðarflokkurin má, um hann ætlar at koma fram og føra veruligan arbeiðarapolitikk, gera upp við fortíðina og vanda aftur til røturnar og hetta er ikki minst galdandi viðvíkjandi víðurskiptinum Danmark og Føroya ímillum.

Við verandi politikk, fërður av danska fólkatvingingum móti einum parti av danska ríkinum, er greitt, at ongantíð hevur hjálánda-politikkur verið fërður meira ágangandi enn nú.

Danmark seldi tær Vest-indisku oyggjarnar, teir fara ikki at selja Føroyar, tí enn eru møguleikar at kroysta nakrar krónur úr eini niður-kroystari tjóð.

Samríkisviðurskiptini eiga at verða viðgjörd á landsfundi javnaðarflokksins.

Sverre Midjord

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvørt hóskvöld frá kl. 19.00-21.00, Inngongd hjá KFUM, Oman Pisuvárða 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 10.00-16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 10.00 fyrrapart til kl. 7.00 á morgni.